

Handlingsplan för Suicidprevention i Vänersborgs kommun

Handlingsplanen är framtagen av Samverkan Vänersborg.

Planen bygger på Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsens "Nationellt program för suicidprevention". Handlingsplanen bygger på universell prevention och är befolkningsinriktad. Den innehåller strukturer för ett långsiktigt och hållbart suicidpreventivt arbete. Handlingsplanen riktar sig till politiker, tjänstepersoner och befolkning i Vänersborg. Detta görs genom att höja förståelsen för, kunskapen om och kompetensen inom suicidprevention. Handlingsplanen innehåller även selektiv prevention där vissa riskgrupper uppmärksammas.

Utöver denna plan kommer verksamhetsspecifika checklistor arbetas fram. Dessa checklistor innehåller universell, selektiv och indikerad prevention.

Nationellt program för suicidprevention

Sedan 2008 finns ett nationellt program för suicidprevention som innehåller nio rekommenderade strategier för suicidpreventivt arbete.

1. Att förbättra livschanser för mindre gynnade grupper
2. Att minska alkoholkonsumtionen generellt och i högriskgrupper
3. Att minska tillgänglighet till höggradigt dödliga medel för suicid
4. Att börja hantera suicid som psykologiska olycksfall
5. Att tidigt uppmärksamma personer i behov av medicinska, psykologiska och psykosociala insatser
6. Att sprida kunskap om evidensbaserade metoder för att minska suicid
7. Att öka kunskapen om självmordsnära personer hos personal och andra nyckelpersoner i vården.
8. Att införa händelseanalys av Lex Maria-anmälda suicid.
9. Att stödja frivilligorganisationer

Samverkan Vänersborg

Vänersborgs kommun

Postadress
462 85 Vänersborg

Besöksadress
Sundsgatan 29

Telefon
0521-72 10 00

Telefax
0521-72 19 60

E-post
kommun@vanersborg.se

Hemsida
www.vanersborg.se

Av de nationella strategierna har Samverkan Vänersborg utifrån sitt uppdrag prioriterat nummer 1, 5 och 6.

Att förbättra livschanser för mindre gynnade grupper

Grundläggande faktorer i människors livsvillkor har en tydlig koppling till suicidförekomst. Risken för suicid är exempelvis högre i socialt mindre gynnade grupper, som de med låg inkomst och låg utbildningsnivå. Att ofrivilligt stå utanför arbetsmarknaden ökar också risken för suicid.

Exempel på insatser: Det är viktigt att skapa goda förutsättningar för att lyckas i skolan och erbjuda förebyggande insatser i förskola, skola och fritidsverksamheter för att minska risken att unga drabbas av psykisk ohälsa, såväl som när de är unga som när de blir äldre. Socialförsäkringar och arbetsmarknadspolitiska åtgärder är också viktiga delar i arbetet med att främja livschanser för mindre gynnade grupper.

Att tidigt uppmärksamma personer i behov av medicinska, psykologiska och psykosociala insatser

De flesta suicid föregås av någon form av psykisk ohälsa, och enligt vissa studier gäller detta för uppemot 90 procent av alla de som tar sitt liv. De förebyggande åtgärderna i alla verksamheter inom kommun och region måste därför sättas in tidigt.

Exempel på insatser: Insatserna ska innefatta bästa möjliga omhändertagande av personer där det föreligger risk för suicid. Det gäller för insatser inom primärvård, äldreomsorg, socialtjänst, elevhälsa, somatisk vård, specialist psykiatri och akutsjukvård.

Sprida kunskap om evidensbaserade metoder för att minska suicid

Beslutsfattare och olika professioner måste ha aktuella kunskaper om suicid och suicidförebyggande insatser och metoder. Kunskapen kan omfatta risk- och skyddsfaktorer för att förebygga suicid, förebyggande strategier och arbetssätt, samt uppföljning och redovisning av utveckling och av åtgärder. Fortfarande saknas till viss del kunskap om effekten av olika suicidpreventiva insatser, men det är ändå viktigt att utgå från och sprida den kunskap som finns, parallellt med att ny forskning bedrivs.

Exempel på insatser: Tvärsektoriella utbildningsinsatser riktade till personal i verksamheter inom kommun och region. I utbildningsinsatserna ingår även att öka medvetenheten i befolkningen om suicidproblematiken och att försöka undanröja de tabun som suicid omgärdas av. Samverkan mellan berörda myndigheter, vårdgivare och andra intressenter underlättar för att alla parter ska kunna ta del av bästa tillgängliga kunskap.

Handlingsplan Suicidprevention

Nationella strategier	Aktörer	Aktiviteter
Att förbättra livschanser för mindre gynnade grupper	<ul style="list-style-type: none"> - Lokala närsjukvårdsgrupper: <ul style="list-style-type: none"> o Samverkan Vänersborg o Psykiatri, missbruk, beroende o Sammansatta vård och omsorgsbehov - Civilsamhället - Rådet för hälsa och social hållbarhet - Arbetsförmedling - Försäkringskassan - Vuxenhabilitering - Polis och räddningstjänst - Restad gård (Migrationsverket) 	<ul style="list-style-type: none"> - Sommarlovsaktiviteter - Hjälpande händer - Sirius - Ökad skolnärvaro - Västbus - Samordnad individuell plan (SIP) - Ungresurs - Riktad gruppverksamhet på Ungdomsmottagningen (UM) - Vårdcentralerna (sömnskola/osv) - Statistik uppdelad på områden - Språkvän - Civilsamhällets insatser på Restad gård
Att tidigt uppmärksamma personer i behov av medicinska, psykologiska och psykosociala insatser	<ul style="list-style-type: none"> - Lokala närsjukvårdsgrupper: <ul style="list-style-type: none"> o Samverkan Vänersborg o Psykiatri, missbruk, beroende o Sammansatta vård och omsorgsbehov - Brottsförebyggande rådet (BRÅ) - Arbetsförmedling - Försäkringskassan 	<ul style="list-style-type: none"> - Västbus - SIP - Hälsosamtal elevhälsan - DISA (Din inre styrka aktiveras) - Drogsmart

	<ul style="list-style-type: none"> – Vuxenhabilitering – Polis och räddningstjänst – Civilsamhället – Restad gård (Migrationsverket) – Frivården 	<ul style="list-style-type: none"> – Bedömningar (UM, Vårdcentral (VC), Barn och ungdoms psykiatri (BUP), Habilitering, Vuxenpsykiatri) – Utredningar inom socialtjänsten – Biståndsbedömning – Vårdcentralerna (sömnskola/medicinering/behandling osv) – Fältare/fritidsgårdspersonal – (arbetsför ålder, äldre, nyanlända, Ung resurs)
<p>Att sprida kunskap om evidensbaserade metoder för att minska suicid</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Lokala närsjukvårdsgrupper: <ul style="list-style-type: none"> ○ Samverkan Vänersborg ○ Psykiatri, missbruk, beroende ○ Sammansatta vård och omsorgsbehov – Politik – Personalavdelning – Arbetsförmedling – Försäkringskassan – Vuxenhabilitering – Samhällsplanering/Trafikingenjörer – Sjöfartsverket – Trafikverket – Polis och räddningstjänst – Civilsamhället 	<ul style="list-style-type: none"> – Chefsdag – Suicidprevention Västs utbildningsinsatser (MHFA - http://ki.se/nasp/mhfa-forsta-hjalpen-till-psykisk-halsa) – Föreläsningar – Tvärssektoriella utbildningsinsatser – Ökad samverkan

	- Befolkningsspektivet	
--	------------------------	--